

Carisma, un exemple d'economia circular

Elena LEACH i CUCURELLA

Dades formals

Carisma és una associació constituïda el 27 de gener 2011 gràcies a la Sra. Halina Berthelsen i al Sr. Hans Bittman. Aquests dos jubilats danesos van voler fer a Andorra un projecte social d'ajuda a les persones mitjançant la reutilització d'objectes de segona mà.

Objecte social

Carisma és una entitat sense ànim de lucre amb el següent objectiu social (art. 3 dels estatuts): "L'associació té per objecte oferir ajuda a ONG o entitats sense ànim de lucre amb finalitats socials, principalment dins del territori andorrà, i oferir treball a persones en atur, en situació de necessitat social, escollides principalment entre joves i discapacitades".

Història

Els inicis. Carisma a la Massana

Carisma comença a gestionar la primera botiga benèfica el gener de 2011 amb l'ajuda del Comú de la Massana, que cedeix gratuïtament un local per a la botiga i un local per al magatzem. Aquesta botiga representa el nucli de la tasca de l'associació. S'hi venen objectes donats per benefactors i clients de Carisma, així com objectes reciclats de la deixalleria comunal. Aquesta botiga funciona inicialment amb la col·laboració de voluntaris, principalment residents de diverses nacionalitats (danesa, britànica, francesa...), als quals s'hi afegiren altres voluntaris andorrans.

La iniciativa obté ben aviat un èxit notable. La bona consideració de l'activitat de Carisma en l'àmbit parroquial queda demostrada quan se li atorga el primer premi del 7è Concurs d'iniciatives ambientals del Comú d'Escaldes-Engordany, i també el primer premi de la 5a edició de l'Homenatge a la Ciutadania del Comú de la Massana.

El constant creixement de Carisma ha suposat un important repte en tractar-se d'una

associació de voluntaris. Així, els entrebancs de logística quant a transport, la reparació dels materials i la disponibilitat variable dels col·laboradors, limitaven els horaris d'obertura i la possibilitat d'ampliar l'àmbit geogràfic d'actuació.

Per tal de resoldre aquests nous reptes, es desenvolupen algunes iniciatives:

- L'any 2018 afegim un treballador a la Massana per fer-se càrrec del transport i la venda de mobles a la botiga que tenim a l'Aldosa de la Massana. Amb això aconseguim més volum en la recollida de mobles i poder tenir la botiga de mobles oberta cada tarda de dilluns a divendres.

- El gener del 2019 incorporem també un col·laborador assalariat a mitja jornada a la botiga de la Massana, que fins llavors havia operat només amb l'aportació d'hores de voluntaris. D'aquesta manera s'ha pogut ampliar l'horari d'obertura de la botiga i incrementar el volum de donacions i vendes.

Conveni amb Agentas

Conscients dels evidents punts en comú entre ambdues entitats, l'any 2014 es formalitza un conveni la col·laboració entre Carisma i Agentas, que és el servei d'integració laboral de l'Escola Especialitzada de Nostra Senyora de Meritxell, creat l'any 1990.

Agentas s'ocupa del funcionament de les noves botigues que es puguin obrir a altres parròquies d'Andorra, mentre que Carisma continua gestionant la botiga a la Massana. Les feines derivades del funcionament de les noves botigues i el magatzem són dutes a terme principalment per persones amb discapacitat, dirigides per un monitor especialitzat i amb el suport de l'equip tècnic d'Agentas (preparadors laborals i psicòleg).

Botiga a Escaldes-Engordany

El mes de juny 2014 s'inaugura la botiga Carisma amb Agentas a Escaldes després d'un intens període de preparació amb el departament de Medi Ambient, Andbank (cedent del local) i el Comú d'Escaldes-Engordany. La botiga està ubicada a l'avinguda Fiter i Rossell núm. 67.

Botiga a Sant Julià

El mes de febrer 2015, gràcies a un conveni establert entre Carisma i el Comú de Sant Julià de Lòria, s'inaugura la segona botiga Carisma amb Agentas. Aquesta botiga va tancar l'any 2018 per causa de problemes arquitectònics al local. Aquesta tardor esperem obrir una nova botiga a Sant Julià, en un altre local cedit pel Comú de Sant Julià.

L'any 2018 Agentas desapareix i passa a formar part com a programa de l'Escola Especialitzada Nostra Senyora de Meritxell (des del juny d'aquest any 2019, Fundació Privada Nostra Senyora de Meritxell).

Donacions

Gràcies a la participació i la generositat de les diverses entitats implicades –tant públiques com privades–, així com a la implicació de totes les persones que hi col·laboren, el resultat econòmic de Carisma ha permès any rere any oferir donacions per a projectes en l'àmbit social i mediambiental. La suma acumulada d'aquestes aportacions ha assolit enguany la xifra de 130.000 euros.

Hi destaquen:

- Els cursos CVN (Cos de Voluntaris per la Natura), que van començar l'any 2013 amb la

col·laboració entre Carisma i el Comú de la Massana, iniciativa mitjançant la qual grups de joves obtenen un títol que els ajuda a accedir al mercat laboral o bé a entrar de nou en l'àmbit acadèmic o de formació. L'any 2018 es va graduar la sisena promoció, amb els darrers del 37 titulats que fins ara generat aquesta iniciativa. Fa dos anys el ministeri d'Educació d'Andorra ha inclòs aquesta formació al pla Focus 16-20 del Govern.

- Aula taller (donacions per a la compra d'eines i col·laboració en restauració de mobles) - Ajudes en cursos i teràpies per als joves d'aquest projecte. Alguns nois han fet pràctiques a la nostra botiga de la Massana.

- Beques Talentejant amb col·laboració del Comú d'Escaldes (donacions de premis per al concurs de música i arts escèniques i també per al d'art: pintura, escultura i fotografia). Aquest concurs està adreçat bàsicament als joves.

- L'any 2017 vam col·laborar en un nou projecte del Comú de la Massana per oferir als joves cursos de formació de monitors de lleure, primers auxiliis...

- L'any 2018 hem fet una aportació a la Fundació Privada Titular per ajudar en les despeses que tenen en els pisos que han preparat perquè joves amb necessitats especials puguin viure de manera més autònoma i independent.

El futur

Carisma és un èxit, i ho és gràcies a la implicació de particulars, d'associacions i d'entitats públiques i privades que s'han esforçat en la cooperació per a objectius que beneficien els joves, les persones amb discapacitats i el medi ambient.

Els col·laboradors particulars, pel temps desinteressadament dedicat a ajudar en l'operativa de la nostra entitat. Els donants d'articles, per la molèstia de fer-nos arribar articles que no necessiten i que poden tenir un segon ús. Els compradors, per considerar que les botigues d'economia circular són una opció a tenir sempre present.

Les entitats col·laboradores, per aportar-nos condicions molt avantatjoses en els lloguers de locals i en termes de fiscalitat.

Volem continuar així i esperem que encara més particulars i entitats privades i públiques hi vulguin participar. El futur de Carisma està en la implicació dels joves com a voluntaris i en la seva consciència que les coses que a nosaltres ja no ens serveixen poden servir a altres persones i així contribuir a millorar el nostre medi ambient.

El nostre web: <https://carismaandorra.org>

Elena Leach i Cucurella,
economista i presidenta de l'associació benèfica Carisma